

Полтавський державний медичний університет
кафедра Педіатрії №2
для лікарів інтернів I-го року навчання з фаху “Педіатрія”

ТЕМА: ГНІЙНО-ЗАПАЛЬНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ШКІРИ ТА ПІДШКІРНОЇ КЛІТКОВИНИ У НОВОНАРОДЖЕНИХ (ЕПІДЕРМОЛІЗ БУЛЬОЗНИЙ ВРОДЖЕНИЙ, СКЛЕРЕДЕМА, СКЛЕРЕМА, ПОПРІЛОСТІ, ПІТНИЦЯ, ВЕЗИКУЛОПОСТУЛЬОЗ, ПУХИРЧАТКА НОВОНАРОДЖЕНИХ)

План лекції

- 1. Класифікація.
- 2. Головні чинники.
- 3. Неінфекційні захворювання шкіри.
- 4. Неінфекційні захворювання шкіри.
- 5. Рекомендована література.

Класифікація.

Захворювання шкіри неінфекційного характеру:

- токсична еритема;
- попрістості: I-го ступеню, 2-го ступеню і 3-го ступеню;
- пітниця;
- набряки новонароджених (склерема і склередема).

Захворювання шкіри інфекційного генезу :

- стафілодермії (везикулопустульоз, пухирчатка новонароджених, ексфоліативний дерматит Ріттера, стафілококові порушення фолікулярного апарату —остеофолікуліт, фурункул, карбункул);
- стрептодермії (імпетиго, кутковий стоматит, панарицій, стрептодермія, рожисте запалення шкіри);

Неінфекційні захворювання шкіри:

- **Токсична еритема** - виникає на 3-5й день життя дитини. Мати скаржиться на появу висипу у дитини. Стан дитини задовільний, на шкірі поліморфна сип у вигляді еритематозних плям різних розмірів, які розміщуються ізольовано чи групами.

Головні чинники

- поганий догляд за шкірою новонародженого,
- тривале перебування його у мокрих та брудних пелюшках,
- недбале підмивання після сечовипускань чи випорожнень,
- Гнійне запалення шкіри спричиняється різною мікрофлорою, найчастіше стафілококом (близько 80%), рідше стрептококом (15%), кишковою і синьо-гнійною паличками (5%) Може бути й ураження шкіри змішаної стрето-стафілококової флори.

Попрілості

характеризуються появою запальних змін шкіри, найчастіше у пахвинних складках. Розрізняють три ступеню поприлості:

- - перший - почервоніння шкіри без порушення її цілісності,
- другий - різке почервоніння шкіри з роз'їданням поверхневого шару (ерозії),
- - третій - характерна мокнуча поверхня шкіри, яка утворилася в результаті злиття ерозій.

Пітниця

появляється у разі перегріву дитини,
характеризується
появою червоних вузликів розміром до 2мм
на поверхні тулуба,
кінцівок, шиї, лобі (при гіперфункції потових
залоз)

Набряки новонароджених

- **склередема** - з'являється на 2-4 день життя у разі охолодження дитини, коли частіше у місці ікроножних м'язів, ступенів виникає потовщення та набряк. Стан дитини змінюється, вона млява, апетит знижений, температура тіла знижена.
- **Склерема** – дуже важке захворювання, яке виникає на 3-4 добу життя дитини. Стан дитя важкий, шкіра бліда, не збирається у складку, холодна, обличчя маскоподібне, знижена активність рухів. В місці ікроножних м'язів, обличчя, кінцівок з'являється дифузне потовщення шкіри та підшкірної основи.

Склередема

Склерема

Інфекційні чи гнійні запалення шкіри

- **Везикулопустульоз** - характеризується появою дрібних гнійничкових висипань, розміри яких різні - від зерен просу до горошини. Ці елементи розміщуються у природних складках шкіри, на тулубі і кінцівках, на шкірі голови між волоссям. При невеликій кількості таких висипань загальний стан дитини не порушується. В ослаблених дітей гнійники можуть перейти у множинні абсцеси і флегмону

Ексфоліативний дерматит Ріттера

- тяжка форма пухирчатки, при якій відбувається дифузне, значне відшарування верхнього шару шкіри. Стан дітей важкий, розвивається інтоксикація, частим ускладненням цього захворювання є сепсис.

Пухирчатка новонароджених

- більш небезпечне ураження шкіри, ніж везикулопустульоз .
Здебільшого виникає на 1-2-му тижні життя.
Має вигляд пухирців різної величини (0,5-2см) з червоною облямівкою, які наповнені серозно-гнійною рідиною. Коли вони розкриваються, оголюється ерозивна поверхня, яка іноді покрита крапельками крові. Пухирці з'являються на шиї, кінцівках, рідше на животі. При великій їх кількості порушується загальний стан дитини, підвищується температура тіла, діти стають млявими, погано сплять, не збільшується їхня маса, іноді спостерігаються диспепсичні явища

Епідермоліз бульозний вроджений

- **Бульозний епідермоліз** – гетерогенна група спадкових захворювань, яка характеризується утворенням пухирів на шкірних та слизових покриттях, переважно на місцях незначної механічної травми, з наступним утворенням рубців.

Підшкірний адипонекроз

- **Підшкірний адипонекроз** являє собою осередковий некроз підшкірної жирової клітковини. Виникає в перші 7-10 днів життя новонародженого з надмірною масою тіла. Вогнища запалення виникають частіше як реакція на травму або як наслідок внутрішньоутробної, а також родової компресії при акушерських маніпуляціях. В даний час цей дерматоз вважають есенціальним захворюванням молодий жирової тканини підшкірної клітковини.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Інфекційні хвороби : енциклопедичний довідник. - Київ : РА-Гармонія, 2018. - 589 с.
2. Капітан, Т.В. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми [Text] : підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. / Т.В. Капітан. - Вінниця : Держ. картограф. ф-ка, 2010. - 807 р. : іл. Клінічна лабораторна діагностика : навчальний посібник за загальною редакцією Заслуженого лікаря України, доктора мед. наук, професора О.І. Волошина (видання друге, доповнене і перероблене). - Чернівці : Місто, 2018. - 223 с.
3. Клінічне обстеження дитини : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Катілов [та ін.]. - 2-ге вид. - Вінниця : Нова кн., 2019. - 518 с. : табл., іл.
4. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : національний підручник для лікарів-слухачів післядипломної освіти, лікарів-інтернів і студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / І. С. Зозуля [та ін.]; за ред. І.С. Зозулі. - 3-є вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2017. - 958 с. : іл, табл.
5. Нефрологія дитячого віку : навчальний посібник / Т. В. Стоєва [та ін.] ; за ред. Т. В. Стоєва. - Одеса : Політехперіодика, 2018. - 181 с. : табл., іл, фот. цв.
6. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях. . - Тернопіль : ТДМУ: Укр мед книга, 2019. - 307 с.
7. Педіатрія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / О. В. Тяжка [та ін.] ; за ред. О. В. Тяжкої ; Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця МОЗ України. - 5-те вид., випр. та допов., оновлєе. - Вінниця : Нова кн., 2018. - 1150 с. : табл., іл.
8. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунопрофілактики. : підручник для студентів медичних (фармацевтичних) училищ, коледжів, академії та інститутів медсестринства / С. К. Ткаченко [та ін.] ; ред.: С. К. Ткаченко, Р. І. Поцюрко. - 7-е вид., випр. - Київ : Медицина , 2018. - 590 с. : іл., табл.
9. Пропедевтична педіатрія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / В. Г. Майданник [та ін.]. - 2-ге вид., випр. та допов. - Вінниця : Нова кн., 2018. - 871 с. : табл., іл.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

